

bijlagen

1	Visuele samenvatting werkcongres Talent, kans, (h)erkenning - samen sterk voor Jong Hoogeveen	33
2	Infographic bij Startfoto: Dit is Hoogeveen!	34
3	Gemeentebeeld Hoogeveen	38
4	Doelen-inspanningen-netwerk (DIN)	58
5	Eenduidige ondersteuningsstructuur	66
6	Verbinding met andere beleidsterreinen	72
7	Taken en rollen adviseurs programma Jong Hoogeveen	74
8	Samenvatting groepsgesprekken met jongen	75

WERKCONGRES 'SAMEN STERK VOOR JONG HOOGVEEVEN'

25 MEI

ONDERWIJS & ZORG
DICTERBIJ ELKAAR BRENGEN

GELIJKE   **KANSEN**

JE KUNT NIET BEPALEN WAAR JE WIEG STAAT, WEL DAT HET EEN GOEDE WIEG IS

HOE STAAT HET ERVOOR? DOELEN BORGEN

GELIJKE KANSEN

SCHOLEN OVER 10 JAAR OP ALLE SCHOLEN

IN BREDE CONTEXT

VERBINDENDE AANPAK *jeugd*

INCLUSIEF ONDERWIJS

IPV LOSSE PROJECTEN

ONGELIJK INVESTEREN VOOR GELIJKE KANSEN

KEUZES PER SCHOOL

VAST AANSPREEKPUNT op school

IPV LANGE ADEH

EENDUIDIGE VISIE

TALENT (H)ERKENNING

ONTDEKKEN

CLUST! KLAS IPV PLUSKLAS

DOOR TALENTEN OP HET JUISTE PAD BLIJVEN

LOKALE HELDEN

TALENTEN JAGER IS EEN BEROEP

GROWTH MINDSET: 'IK KAN HET NOG NIET'

NUNTIË BEWEEG-DIPLOMA

KEURMERK

BEDRIJVEN ALS AMBASSADEURS → STAGE

PODIUM

ROL OUDERS!

GELOOF: JE KUNT HET!

WAAR ZIT MIJN VLAMMETJE?

ZIND CENTRAAL

TECHNIEK

SPORT

AANBOD IN DE BUURT OOK IN BUITENGEBOED

MUZIEK CULTOOR KOREN

STERKE BASIS

EXPERTISE DELEN ELKAAR OPZOEKEN

SAMEN OPTREKKEN

WARMTE OVERDRACHT

HUISBEZOEKEN: THUISITUATIE ZIEN

JONGE GEZINNEN

vroeg signaleren

SCHOOL

CONTACT IN DE WIJK

"BUDE SNACKBAR BELANGRIJKSTE PLEK

GEZONDE OPTIES!

GROENTE SNACKBAR

STERKE THUISBASIS

VERSTERKEN RELATIES

ZORG EN ONDERWIJS DICTERBIJ ELKAAR BRENGEN

WE DOEN HET SAMEN EN HELPEN ELKAAR

SCHETSFABRIEK

Feiten en cijfers

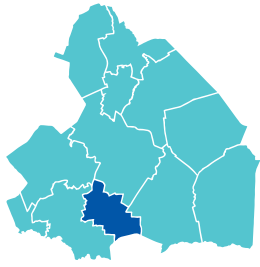
Jeugd Hoogeveen

DEMOGRAFIE EN GEZINSSAMENSTELLING

Aantal inwoners Hoogeveen in 2022

54.844

Kinderen tussen de
0 en 18 jaar oud

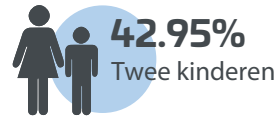
11.612

Jongeren tussen de
10 en 27 jaar oud

17.381

Bron: CBS Statline Jeugdmonitor (2022)
Bevolking op 1 januari naar geslacht, leeftijd en regio

Gezinssamenstelling

In de gemeente Hoogeveen

groeien gemiddeld meer jongeren op met

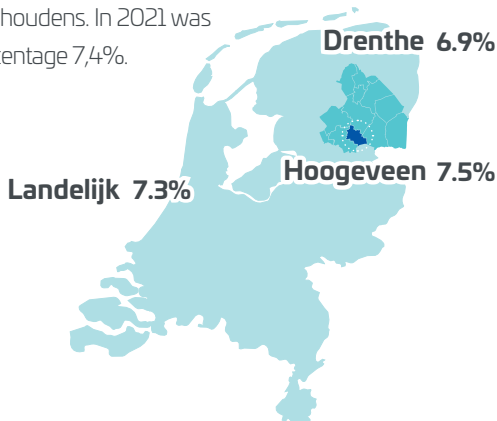
meer dan 1 broertje of zusje

In Drenthe ligt het percentage op 14.7% en landelijk op 15.78%.

Bron: CBS Statline (2023) – Indicatoren over jongeren en gezin; jongeren 0 tot 25 jaar, regio's

EENOUDERGEZINNEN EN SCHEIDINGEN

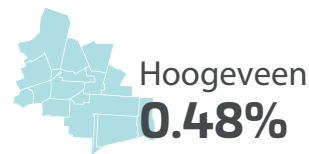
In 2022 waren er 1.839 eenoudergezinnen in de gemeente Hoogeveen. Dit beslaat 7,5% van alle huishoudens. In 2021 was het percentage 7,4%.

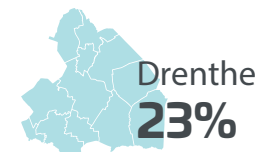
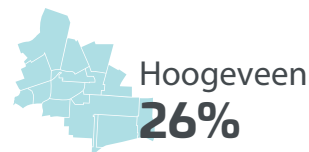
Bron: CBS Statline (2022)
Huishoudens; samenstelling, grootte, regio, 1 januari

Bron: CBS Statline (2023)
Indicatoren over jongeren en gezin; jongeren 0 tot 25 jaar

Kinderen van 0 tot 25 jaar **betrokken bij een echtscheiding in 2021**

Jongeren in klas 2 en 4 **betrokken bij een echtscheiding in 2021**

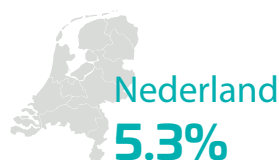
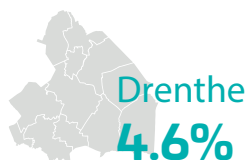

Bron: GGD Gezondheidsmonitor jeugd 2021
voor de gemeente Hoogeveen

ARMOEDE

4.6%

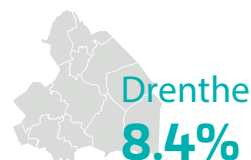
van de kinderen tussen 0 en 25 jaar
in de gemeente Hoogeveen
groeide op in een bijstandsgesin

Bron: CBS Statline Jeugdmonitor (2022) Bevolking op 1 januari naar geslacht, leeftijd en regio

9.3%

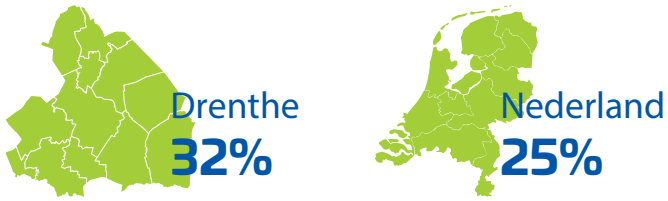
van de kinderen tussen 0 en 25 jaar
in de gemeente Hoogeveen
**groeide op met een laag inkomen
(inkomen tot 120% van het sociaal
minimum)**

Bron: CBS Statline Jeugdmonitor (2022) Bevolking op 1 januari naar geslacht, leeftijd en regio

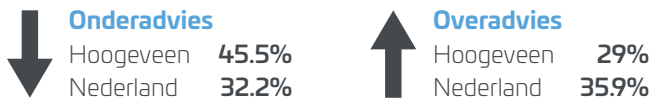
ONDERWIJS EN KANSELIJKHEID

38% van de scholen in Hoogeveen stonden in 2020-2021 in een impulsgebied*

* Een impulsgebied is een postcodegebied met veel gezinnen met een laag inkomen of uitkering.

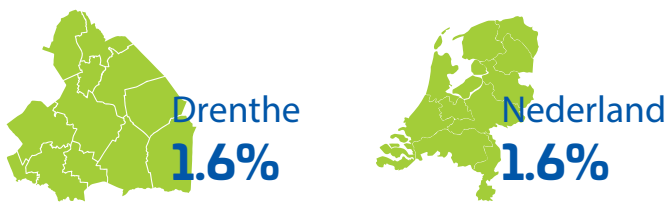
Bron: Ten Brinke & Berends (2022) – Update meting Kindvriendelijk Hoogeveen 2015-2021

Kinderen in het primair onderwijs in Hoogeveen krijgen vaker een eindadvies dat lager is dan het advies dat ze behaald hebben op hun eindtoets.

Bron: Dashboard Gelijke Kansen regionaal

2.3% van de jongeren in Hoogeveen tussen de 12 en 23 jaar verliet in 2021 het onderwijs zonder startkwalificatie (vroegtijdig schoolverlaten)

Bron: Waarstaatjegemeente - onderwijs

Scholen* voor primair onderwijs met populatie van kinderen die in termen van startkansen een slechte uitgangspositie hebben

Scholen voor primair onderwijs met populatie van kinderen die in termen van startkansen een goede uitgangspositie hebben

* In totaal gaat het om 17 scholen met een leerlingpopulatie die een groot risico lopen op het oplopen van (onderwijs)achterstanden.

Bron: Kansen4kinderen (2022) – Rekenen op gelijke kansen in Hoogeveen

3%

van de leerlingen in het voortgezet onderwijs in Hoogeveen stroomde op in 2020-2021

0.5%

van de leerlingen in het voortgezet onderwijs in Hoogeveen stroomde af in 2020-2021

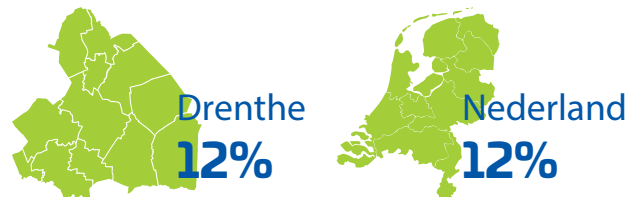

Dit betekent dat een leerling in hetzelfde leerjaar blijft, maar naar een hoger niveau (op) of lager niveau gaat (af).

Bron: Dashboard Gelijke Kansen regionaal

14% van de inwoners is laaggeletterd

In Hoogeveen is 12% van de laaggeletterden jonger dan 30 jaar en heeft geen kinderen.

Bron: Geletterdheidinzicht.nl

17%

van de leerlingen in Hoogeveen lopen meer risico op een onderwijs-achterstand

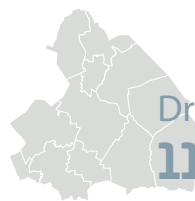

JEUGDHULP

11.4%

van de jongeren tot 18 jaar in Hoogeveen **kregen het eerste halfjaar van 2022 enige vorm van jeugdzorg.**

Bron: Waarstaatjegemeente – Jeugd en jeugdhulpverlening

GEZONDHEID

80%

van de jongeren in de gemeente Hoogeveen geeft aan dat de **gezondheid (zeer) goed is**

80%

van de jongeren in de gemeente Hoogeveen geeft aan **psychisch gezond** te zijn.

Bron: GGD Corona Gezondheidsmonitor 2021

Aantal jongeren dat lichte tot ernstige psychische klachten ervaart.

Hoogeveen	21%
Drenthe	24.6%
Nederland	27.4%

20%

van de jongeren in de gemeente Hoogeveen voelde zich soms eenzaam in 2021

Bron: GGD Corona Gezondheidsmonitor 2021

Bron: RIVM Statline Gezondheidsmonitor Jeugd 2021; Regio's

31%

Bijna 1 op de 3 jongeren in de gemeente Hoogeveen geeft aan zeer vaak stress te ervaren door één of meer factoren.

12%

van de jongeren in gemeente Hoogeveen gaf aan in 2021 suïcidale gedachten te hebben gehad.

Bron: GGD Corona Gezondheidsmonitor 2021

Bron: RIVM Statline Gezondheidsmonitor Jeugd 2021; Regio's

83%

Voelt zich meestal (zeer) gelukkig

Bron: GGD Corona Gezondheidsmonitor 2021

Bron: RIVM Statline Gezondheidsmonitor Jeugd 2021; Regio's

Gemeentebeeld

Gemeente Hoogeveen

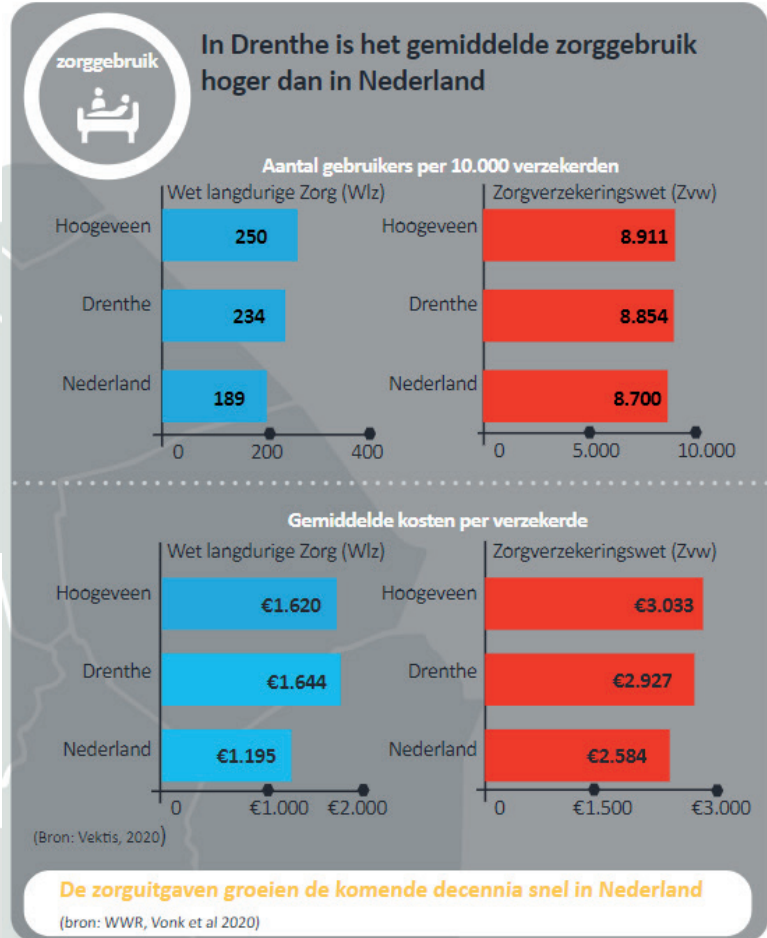
Verwachting 2050: Er is een tekort aan zorgpersoneel

Bron: WRR – Kiezen voor houdbare zorg. Sept 2021

Zorggebruik

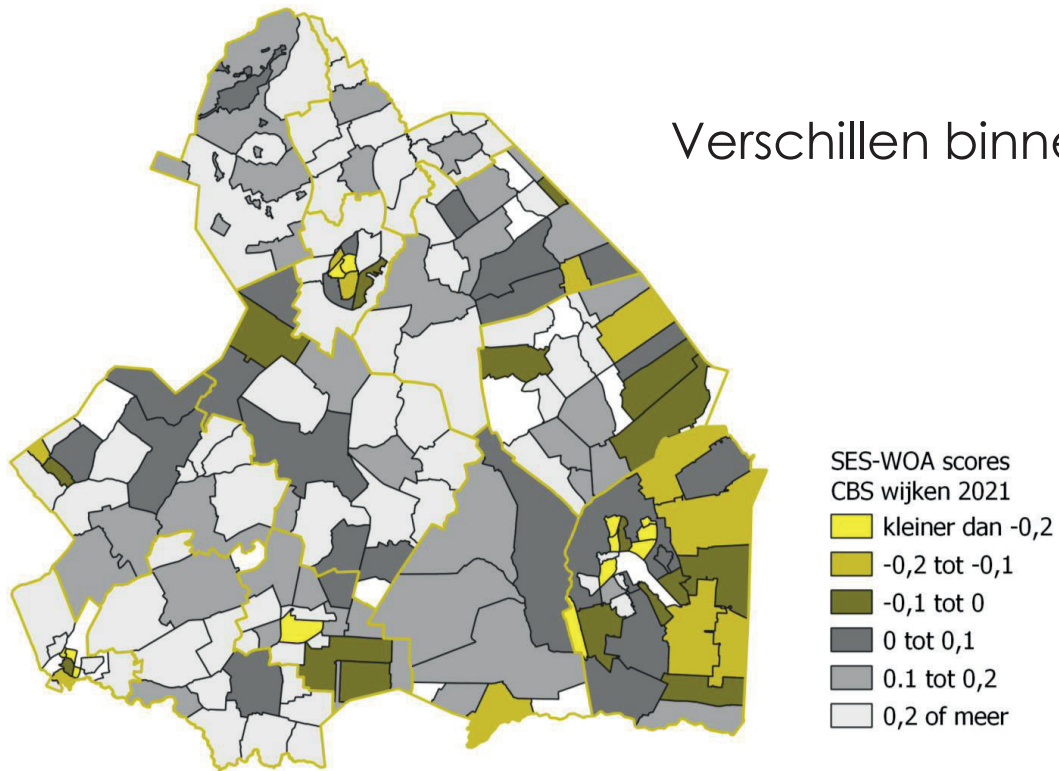

6 ambities/gemeenschappelijke doelen

- Terugdringen gezondheidsachterstanden
- Gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten
- Versterken van (de verbinding met) de sociale basis
- Een gezonde leefstijl
- Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid
- Vitaal ouder worden

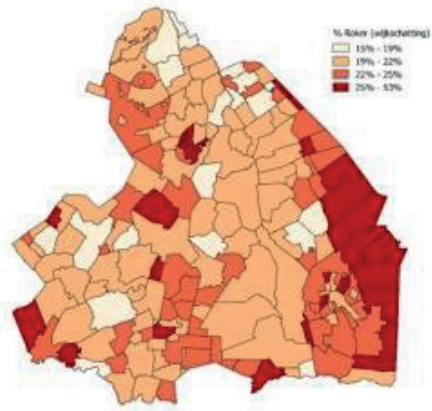
1. Terugdringen gezondheidsachterstanden

Verschillen binnen een gemeente zijn groot

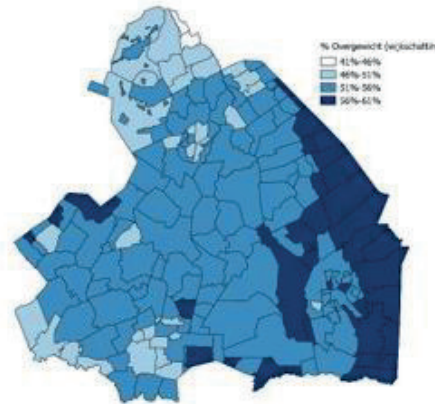

1. Terugdringen gezondheidsachterstanden

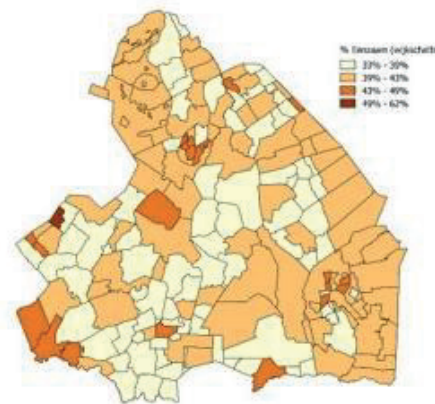
roken

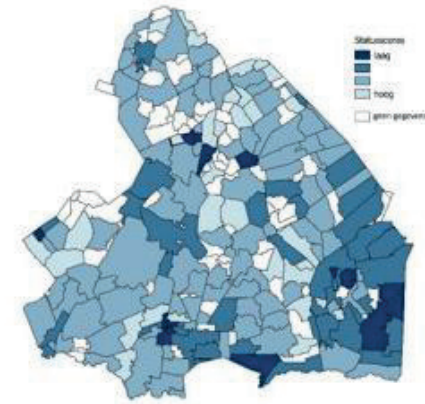
overgewicht

eenzaamheid

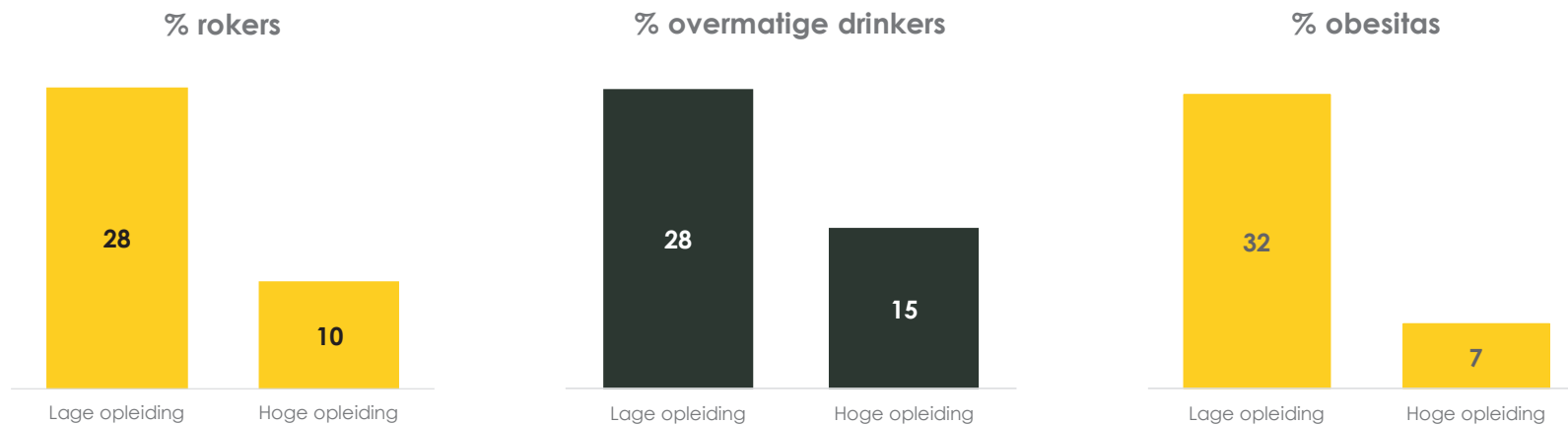
Sociaal economische gezondheidsverschillen

Gezondheidsverschillen worden eerder groter dan kleiner

1. Terugdringen gezondheidsachterstanden

Er bestaan grote gezondheidsverschillen tussen mensen met een hoge en lage opleiding

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen 2020

1. Terugdringen gezondheidsachterstanden

De eerste 1000 dagen zijn cruciaal en zijn een goede voorspeller voor fysieke, mentale en sociale problemen op latere leeftijd

Risicofactoren

	Drenthe	Hoogeveen
laaggeletterdheid (ROA, 2020)	12%	14%
tienerzwangerschappen (CBS, 2021)	aantal 58	aantal 13
eenoudergezinnen als % van aantal huishoudens met thuiswonende kinderen (CBS, 2022)	21%	22%
minderjarige kinderen met armoederisico (CBS, 2020)	6,2%	6,6%
roken 19-49 jarigen vrouwen (GGD Drenthe, 2020)	18%	27%
overgewicht 19-49 jr vrouwen (GGD Drenthe, 2020)	44%	46%
psychiatrische problematiek (Vektis, 2020) (aantal gebruikers GGz per 10.000 verzekerden)	381	387

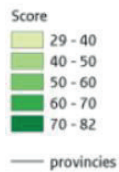
KINDERMISHANDELING
aantal meldingen per 100.000 inwoners
Hoogeveen, 2021 270
Drenthe, 2021 240

JONGEREN MET JEUGDZORG
% jongeren tot 18 jaar
Hoogeveen, 2021 12,1%
Drenthe, 2021 11,9%

Bron: CBS

2. Gezonde fysieke leefomgeving

Beweegvriendelijke omgeving 2022
Per gemeente

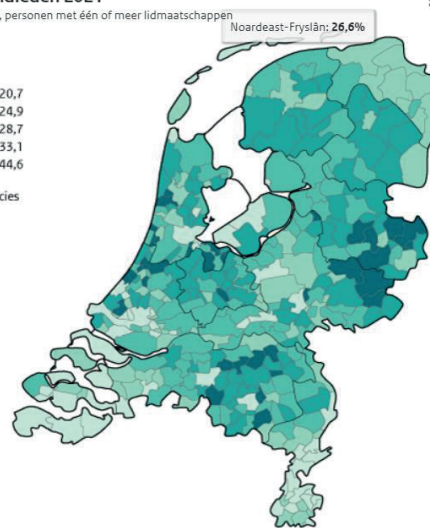
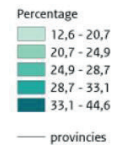

De indicator voor beweegvriendelijke omgeving is opgebouwd uit 4 deelindicatoren:

- publieke sportaccommodaties
- speelplekken
- recreatie van groen en blauw
- nabijheid van voorzieningen

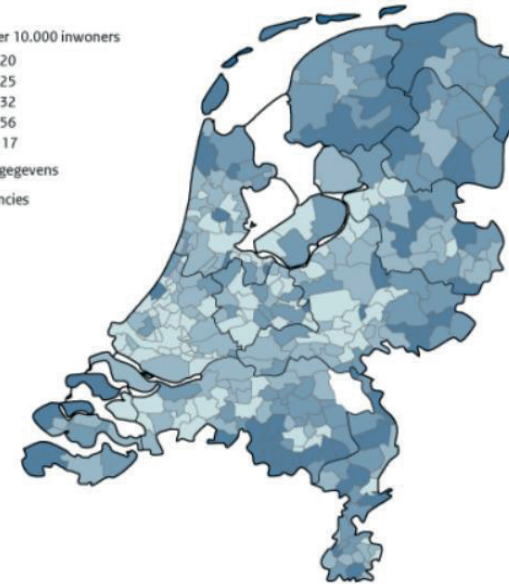
Sportbondleden 2021

Per gemeente, personen met één of meer lidmaatschappen

Bron: [NOC*NSF](#)

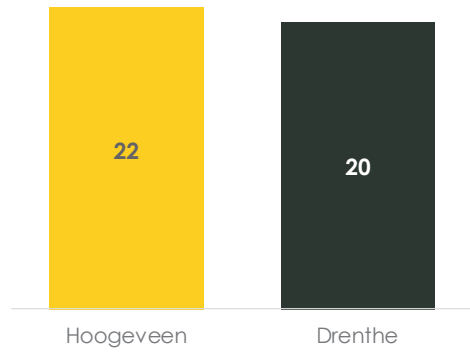
Sportaccommodaties 2022
Per gemeente

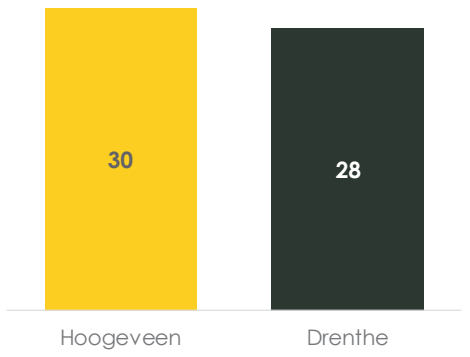
In plattelandsgemeenten is de dichtheid aan sportaccommodaties per 10.000 inwoners het grootst. Voor de berekening is rekening gehouden met de verschillen in diversiteit en capaciteit van de sportaccommodaties.

3. Versterken sociale basis

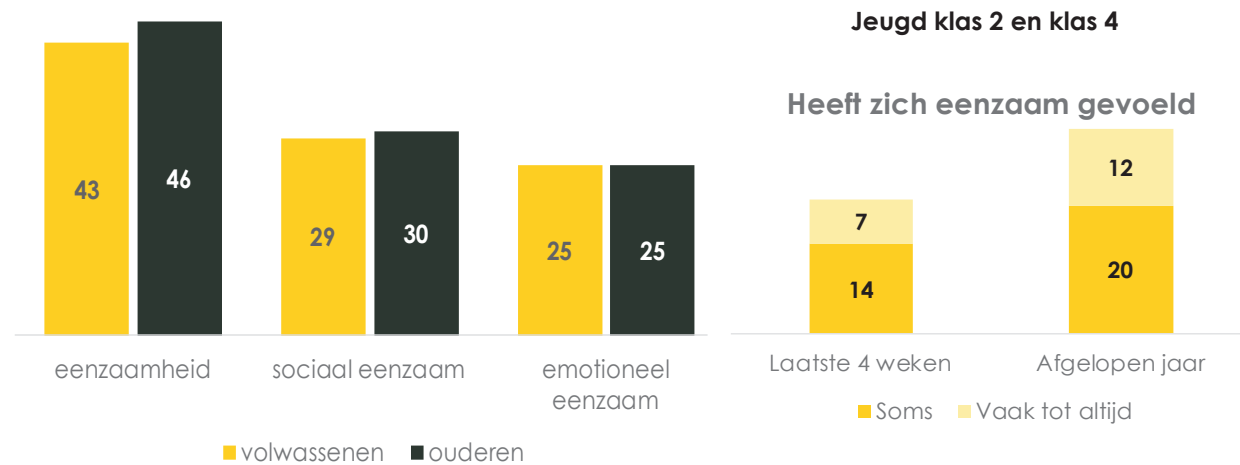
mantelzorg verlenen

vrijwilligerswerk

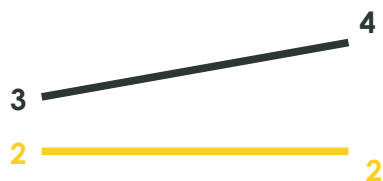
Eenzaamheid

In Drenthe zagen we dat er minder volwassenen vrijwilligerswerk verlenen tussen 2016 en 2020. In de gemeente zagen we dat het % vrijwilligerswerk daalde

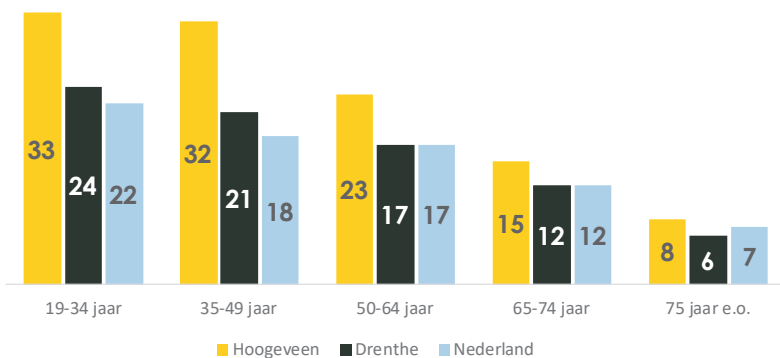
dagelijks roken bij jeugd

2019 2021
 Hogeveen Drenthe

Veel rokers in de jongste leeftijdsgroepen

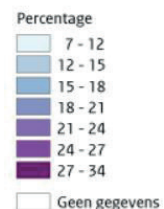
Roken naar leeftijd

4. Gezonde leefstijl: roken

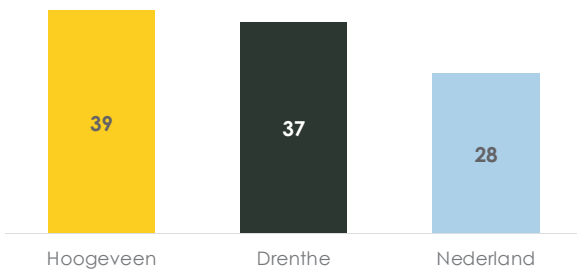
Rokers 2020

Per wijk, personen van 18 jaar en ouder

Bron: SMAP-data RIVM i.s.m. GGD'en; gebaseerd op de [Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 GGD'en, CBS en RIVM](#)

Laatste 4 weken alcohol gedronken (jeugd)

Alcoholgebruik 2021

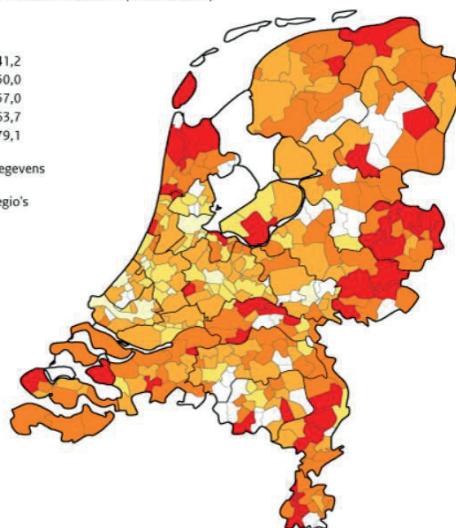
Per gemeente, middelbare scholieren (klas 2 en klas 4)

Percentage

- 29,8 - 41,2
- 41,2 - 50,0
- 50,0 - 57,0
- 57,0 - 63,7
- 63,7 - 79,1

Geen gegevens

GGD-regio's

Bron: Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021, GGD'en en RIVM

4. Gezonde leefstijl: alcohol

Alcoholgebruik onder volwassenen hoog in wijken Drenthe

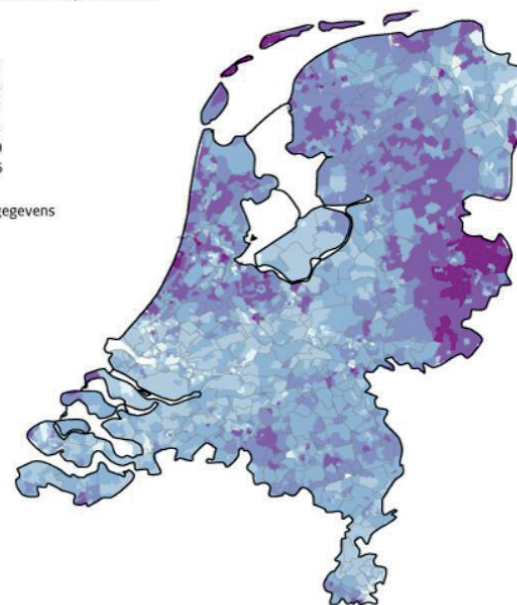
Overmatige drinkers 2020

Per wijk, personen van 18 jaar en ouder

Percentage

- 2 - 5
- 5 - 6
- 6 - 7
- 7 - 8
- 8 - 10
- 10 - 15

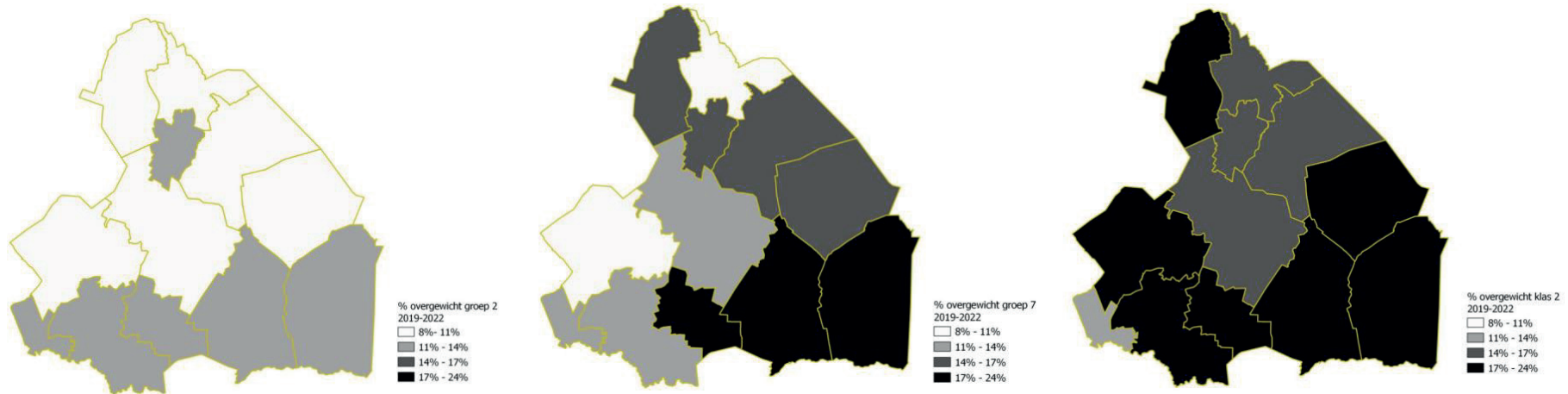
Geen gegevens

Bron: SMAP-data RIVM i.s.m. GGD'en; gebaseerd op de [Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 GGD'en, CBS en RIVM](#)

4. Gezonde leefstijl: overgewicht

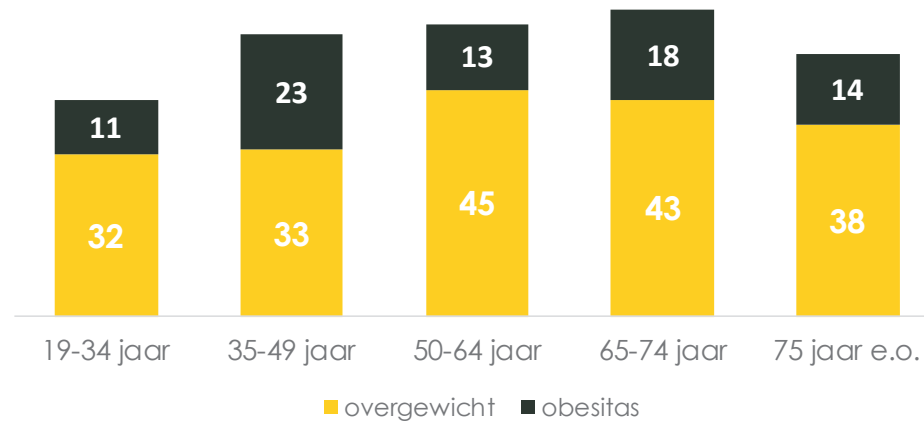
Overgewicht in groep 2, groep 7 en klas 2

4. Gezonde leefstijl: overgewicht

Drentse inwoners hebben vaker overgewicht
Verwachting is dat het % verder toeneemt

lichaamsgewicht

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2020

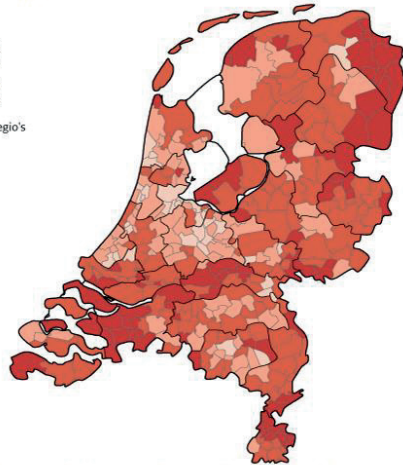
Overgewicht 2020

Per gemeente, 18 jaar en ouder

Percentage

36 - 45
45 - 50
50 - 55
55 - 63

GGD-regio's

Bron: [Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020](#) GGD'en, CBS en RIVM

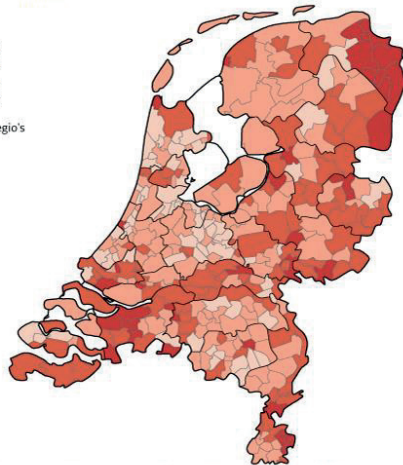
Obesitas 2020

Per gemeente, 18 jaar en ouder

Percentage

7 - 13
13 - 16
16 - 19
19 - 25

GGD-regio's

Bron: [Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020](#) GGD'en, CBS en RIVM

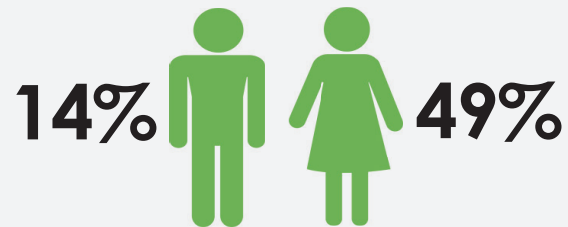
5. Versterking mentale gezondheid

Mentale druk bij jeugd is hoog, jongeren ervaren veel stress

Gemeente, Klas 2 en 4

31% voelt zich vaak gestrest door 1 of meer factoren

Drenthe: 41%

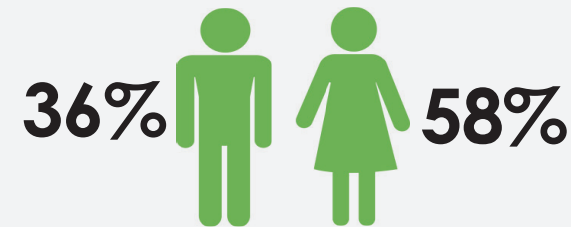
19% stress door school, huiswerk

16% stress door 'alles wat ze moeten doen'

5% stress door thuissituatie

Drenthe, 16 t/m 25 jaar

47% voelt zich vaak gestrest door 1 of meer factoren

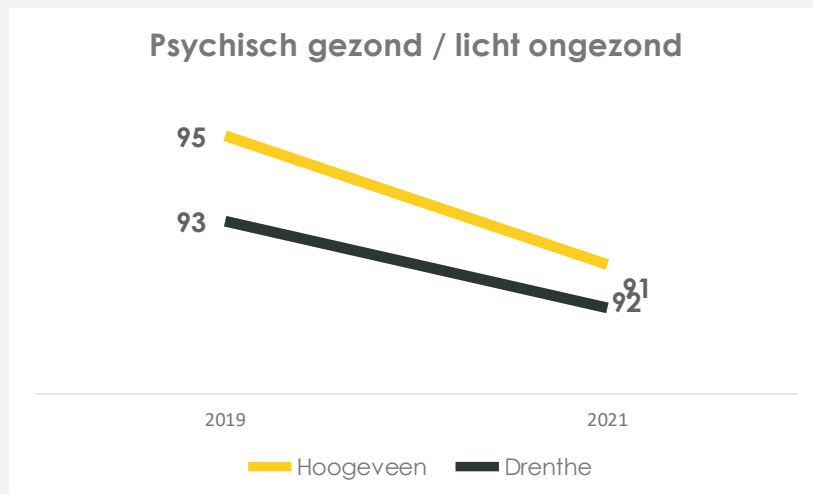
32% stress door studie of school

28% stress door 'alles wat ze moeten doen'

24% stress door werk, bijbaan

5. Versterking mentale gezondheid

Een verslechtering van mentale gezondheid, m.n. bij de jeugd

83% Van de jeugd in klas 2 en 4 voelt zich meestal (zeer) gelukkig

Het percentage jongeren dat zich gelukkig voelt, daalde in 2021

Heeft afgelopen periode serieus nagedacht over suïcide

12%

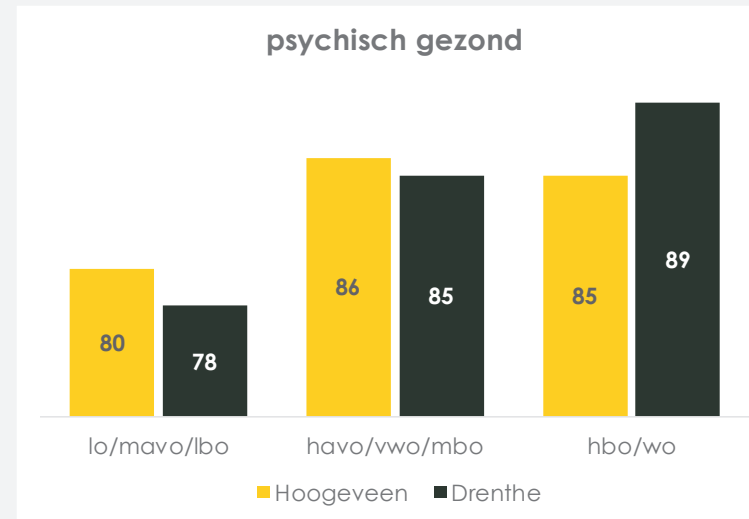
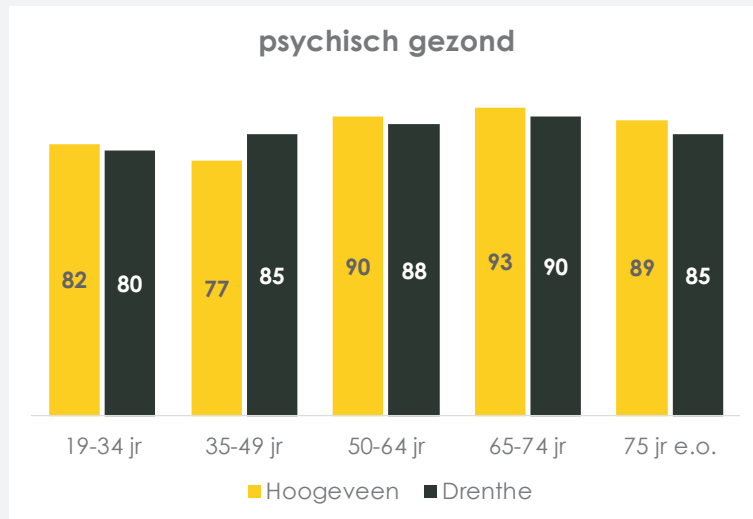
klas 2 en 4

36%

16 t/m 25 jaar

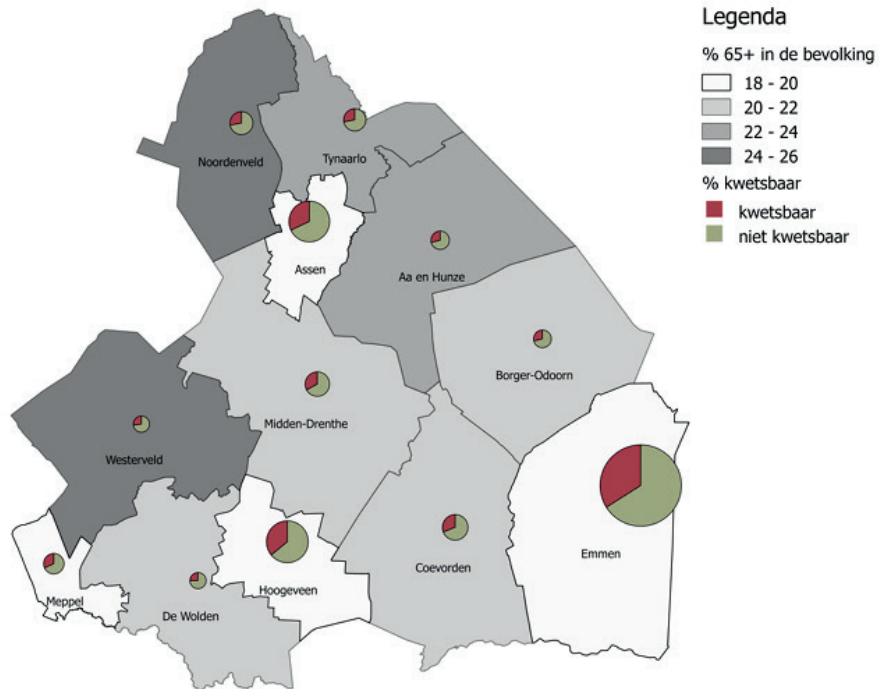
5. Versterking mentale gezondheid

Meeste volwassenen voelen zich psychisch gezond, maar jongvolwassenen en inwoners met lo/mavo/lbo opleiding vaker problemen

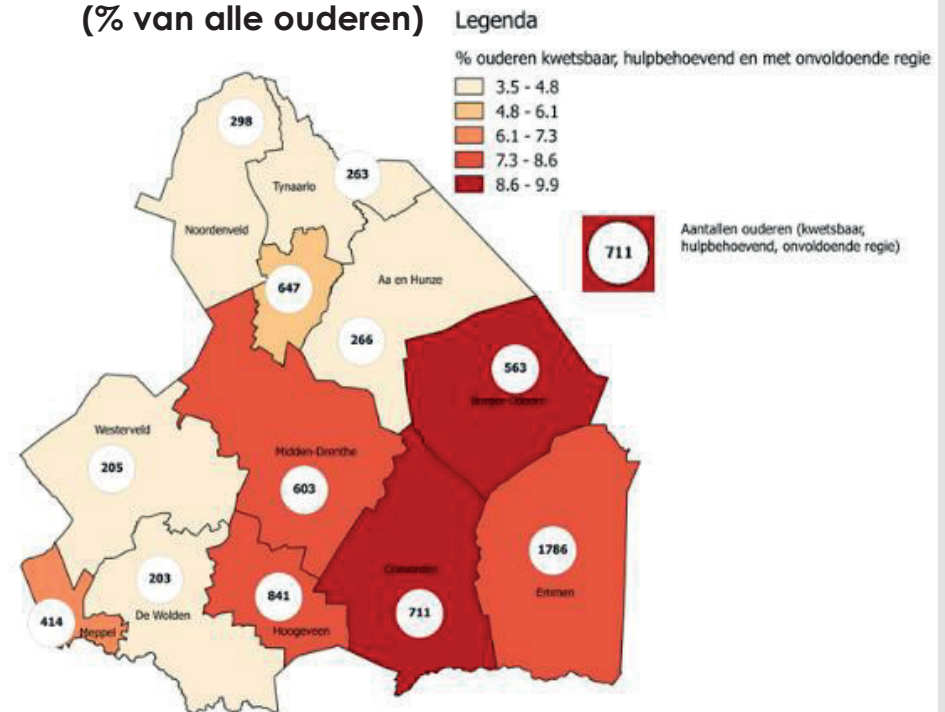

6. Vitaal ouder worden: kwetsbaarheid bij ouderen

% 65+ in de bevolking en geschatte % kwetsbare ouderen per gemeente

Kwetsbare ouderen met behoefte aan hulp en zorg die onvoldoende regie ervaren in het leven (% van alle ouderen)

Top 5 ziekten en risicofactoren

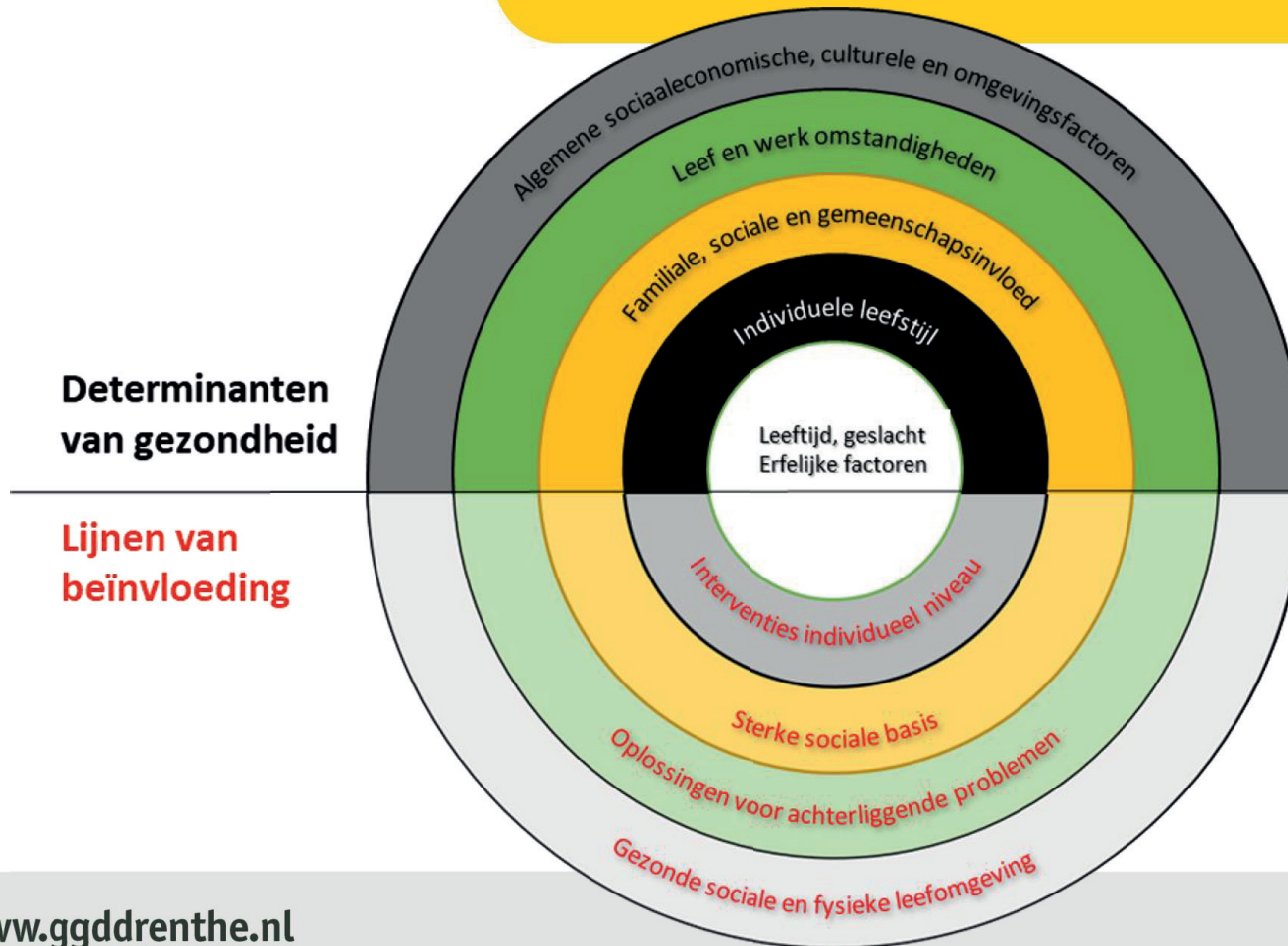
Ziekten

Risicofactoren

Lijnen van beïnvloeding

Bijlage 4: Doelen-inspanningen-netwerk (DIN)

Opgave/doel	Smart doelen	Inspanningen
Kinderen met dezelfde talenten hebben recht op gelijke kansen. Ieder kind moet zich volledig kunnen ontwikkelen: horizon verbreden, andere mensen ontmoeten, onbekende plekken leren kennen en maximaal eigen kwaliteiten en talenten ontdekken.	In 2028 voelt 85% van de jongeren in klas 2 en 4 zich meestal (zeer) gelukkig. Het percentage jongeren dat zich gelukkig voelt daalde in 2021. Bron: GGD Gezondheidsmonitor In 2026 geeft 100% van de kinderen na deelname aan Talentenjagers aan meer toekomstperspectief, meer sociale verbondenheid en meer zelfvertrouwen te ervaren. Bron: onderzoek Talentenjagers bij start en na deelname.	
	90% van de scholen in Hoogeveen is onderdeel van de nader in te vullen samenwerkingsvorm Jong Hoogeveen in 2026 en werkt volgens een integraal plan aan het versterken van de samenwerking tussen thuis, school en omgeving. Bron: samenwerking scholen	
		Samen met onze partners willen we de komende jaren de verbindende aanpak in nog meer wijken implementeren en versterken, vooral daar waar het de grootste impact kan hebben
		We gaan door met het Jong Hoogeveen preventiemenu.
		De verbindende aanpak vergt geduld en doorzettingsvermogen. Daarom leggen de samenwerkende partners in een convenant vast dat ze deze aanpak onafhankelijk van de bestuurders blijven voortzetten.

<p>Meer kinderen hebben een kansrijke start.</p>	<p>In Hoogeveen worden in 2027 minder kinderen te vroeg geboren en meer kinderen met een gezond geboortegewicht dan in 2020. We verlagen de Big 2-score in 2026 naar 3 punten onder het Nederlands gemiddelde.</p> <p>Bron: waar staat je gemeente.nl</p>	<p>'Gezamenlijke uitvoering met Gezond en Actief Leven programma Hoogeveen'</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetten lokale coalitie Kansrijke Start en het bestaande programma. • De Centering Pregnancy en Parenting groepen doorontwikkelen en uitbreiden qua deelnemers. We willen graag dat er meer zwangeren deelnemen en doorstromen naar de centering parenting groepen. • De samenwerking met de omliggende ziekenhuizen intensiveren, zodat zij kunnen doorverwijzen naar de lokale coalitie waar dit nodig is. • In samenspraak met buurtsportcoaches onderzoeken wat er nodig is om meer zwangeren in beweging te krijgen. Hierin zien we samenhang met het volwassenen cultuur en sportfonds. • Inzetten op het versterken van relaties van jonge gezinnen/ouders. De geboorte van een kind is een hele impact op een gezin en op een relatie. Hoe maken we dit bespreekbaar en hoe kunnen we ervoor zorgen dat er interventies beschikbaar zijn als dit nodig is. We gaan samen met de coalitie en moeders van Hoogeveen onderzoeken wat er nodig is.
		<p>De zomerprogrammering is een succes in onze gemeente. We gaan hiermee door en staan open voor een doorontwikkeling. Uitgangspunt hierbij is dat we de jongeren zelf zoveel mogelijk de kans willen geven om dit evenement te organiseren.</p>
		<p>We geven talent een podium en maken hiervoor een plan samen met kinderen, jongeren, cultuur, sport en Young TV.</p>

<p>Gelijke kansen op elk moment van de dag, van opstaan tot slapen gaan.</p>	<p>90% van de scholen in Hoogeveen is onderdeel van de nader in te vullen samenwerkingsvorm Jong Hoogeveen in 2026 en werkt volgens een integraal plan aan het versterken van de samenwerking tussen thuis, school en omgeving. Bron: samenwerking scholen</p>	<p>Er wordt een pijlerbouwer aangesteld om samen met de scholen invulling te geven aan deze ontwikkeling (zie focuspunt: versterken netwerk thuis, school en omgeving)</p>
		<p>We gaan door met het faciliteren en aanbieden van een laagdrempelig, gratis naschools aanbod via Jong Zuid, Jong Krakeel, Jong Wolfsbos en Jong Erfschutters.</p>
		<p>Inzet van een brugfunctionaris, zorgjuf, kansencoach of een schoolontbijt zien we op basis van de eerste resultaten en ervaringen als een middel om gezinnen en kinderen en jongeren te ondersteunen. Een 'vast gezicht/aanspreekpunt' op school, zodat er gebouwd wordt aan de relatie met kinderen en gezinnen lijkt op basis van de eerste resultaten en ervaringen dé succesfactor. Als gemeente hebben we als uitgangspunt dat we incidentele projecten toetsen en verbinden aan onze lange termijnvisie, opgave en werkwijze (de eenduidige ondersteuningsstructuur in het onderwijs, zie focuspunt verbeteren samenwerking onderwijs, welzijn en zorg en bijlage 5).</p>
		<p>Sportfunctionarissen- en cultuurcoaches zorgen voor een hoogwaardig en bereikbaar aanbod aan naschoolse activiteiten, ze versterken het aanbod bij aanbiedende partijen en zorgen voor een doorgaande lijn vanuit onderwijs naar de naschoolse activiteiten.</p>

Beter worden in het bieden van kansen aan onze kinderen.		In Hoogeveen leren wij in vertrouwen - van en aan elkaar hoe we de talenten van kinderen nog beter kunnen ondersteunen. Wij organiseren daarom één keer paar jaar een Jong Hoogeveen inspiratiesessie.
		Samen staan professionals, sportverenigingen, cultuur en de buurt om een kind/om het gezin en zorgen we ervoor dat alle kinderen en ouders zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelen.
		We gaan het bedrijfsleven (onder andere via Talentenjagers) meer betrekken bij het geven van gelijke kansen aan de kinderen en jongeren in onze gemeente

Focuspunt: versterken netwerk thuis, school en omgeving van kinderen en jongeren; dat doen we samen!

Opgave/doel	Smart doelen	Inspanningen
Meer scholen hebben een plan/werken volgens een plan/visie aan een samenwerking met de buurt/sociale omgeving.	In 2028 voelt 85% van de jongeren in klas 2 en 4 zich meestal (zeer) gelukkig. Het percentage jongeren dat zich gelukkig voelt daalde in 2021. Bron: GGD Gezondheidsmonitor	
	90% van de scholen in Hoogeveen is onderdeel van de nader in te vullen samenwerkingsvorm Jong Hoogeveen in 2026 en werkt volgens een integraal plan aan het versterken van de samenwerking tussen thuis, school en omgeving.	We gaan samen met scholen onderzoeken wat een passende samenwerkingsvorm is.
		Er wordt een pijlerbouwer aangesteld om samen met de scholen invulling te geven aan deze ontwikkeling.
		De opdrachten aan maatschappelijke partners worden in lijn gebracht met deze beweging (subsidies sport, cultuur, opgave SWW, samenwerking POH jeugd, Smederijen).
	100% van de docenten van de samenwerkingsscholen is getraind in een vorm van gesprekstechniek in 2026 (zoals verbindende aanpak).	Training organiseren voor de docenten van het onderwijs in Hoogeveen.
	In 2026 krijgt 11% van de jongeren tot 18 jaar in Hoogeveen enige vorm van jeugdzorg (in 2021 was dit 12.1%). Bron: CBS	

<p>Meer kinderen en jongeren hebben een gezond gewicht.</p>	<p>Het aantal kinderen en jongeren met overgewicht in groep 2, groep 7 en klas 2 is in 2029 gestabiliseerd.</p> <p>Bron: gezondheidsmonitor GGD</p>	<p>'Gezamenlijke uitvoering met Gezond en Actief Leven programma Hoogeveen'</p> <p>Alle scholen hebben in 2026 binnen het programma Jong Hoogeveen een plan gemaakt waarin zij invulling geven aan het werken aan een gezond gewicht van kinderen en jongeren (netwerkaanpak voor kinderen met obesitas waarbij we verder bouwen op het succes van de aanpak Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst/JOGG en inzet van het EET team). De voorbeeldfunctie van ouders maakt hier een belangrijk onderdeel van uit.</p>
		<p>Alle scholen hebben in 2026 binnen het programma Jong Hoogeveen een plan gemaakt waarin zij invulling geven aan het werken aan een gezond gewicht van kinderen en jongeren (netwerkaanpak voor kinderen met obesitas waarbij we verder bouwen op het succes van de aanpak Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst/JOGG en inzet van het EET team). De voorbeeldfunctie van ouders maakt hier een belangrijk onderdeel van uit.</p>

<p>Meer kinderen en jongeren ervaren een betere mentale gezondheid.</p>	<p>85% van de jeugd in klas 2 en 4 voelt zich meestal zeer gelukkig in 2028.</p> <p>Bron: gezondheidsmonitor GGD</p>	<p>'Gezamenlijke uitvoering met Gezond en Actief Leven programma Hoogeveen'</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samen met jongeren onderzoeken wat de jeugd van Hoogeveen nodig heeft. We denken onder andere aan een mogelijk om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten (bijvoorbeeld een creatieve ontmoetingshub) en waar jongeren terecht kunnen voor vragen en ondersteuning. Uitgangspunt hierbij is: verbinden aan het bestaande aanbod (zoals HQ6/Urban Arts). <p>Samen met jongeren, cultuurcoach en jongerenwerk en cultuurpartners.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urban Arts afdeling (Cultuurklik) gaat met ingang van 2024 in drie wijken een cultureel wijk aanbod van/voor/door en met jongeren ontwikkelen. De cultuurcoach is hieraan verbonden en heeft een regisserende rol. • Onderzoeken wat al gedaan wordt en aanvullend nodig is voor jonge kinderen om zich goed te voelen en hoe we hier op jonge leeftijd aan bij kunnen dragen <ul style="list-style-type: none"> -Verbinding VVE beleid (bijvoorbeeld zomerschool) -Verbinding met buurtsport en cultuurcoaches
---	--	---

Focuspunt: verbeteren samenwerking onderwijs, welzijn, zorg

Opgave/doel	Smart doelen	Inspanningen
Meer scholen vervangen individueel zorg en welzijnsaanbod voor een passend collectief aanbod.	<p>In 2024 zijn er op 5 scholen minimaal 2 individuele arrangementen vervangen voor collectief aanbod.</p> <p>In 2026 krijgt 11% van de jongeren tot 18 jaar in Hoogeveen enige vorm van jeugdzorg (in 2021 was dit 12.1%).</p> <p>Bron: CBS</p>	Afspraken SWW samen met scholen
Meer normaliseren van ondersteuningsvraagstukken op school en omgeving.	<p>In 2026 hebben we met minimaal twee samenwerkingspartners uit het medisch of specialistische jeugdzorg domein een werkwijze ontwikkeld waarin we slimmer samenwerken in de keten en er minder gebruik wordt gemaakt van individuele zorg.</p> <p>Bron: IZA Drenthe monitor regio-plan</p>	Implementeren van de ondersteuningsstructuur op alle scholen

Bijlage 5: Eenduidige ondersteuningsstructuur

Samen werken we aan een sterke basis voor kinderen en jongeren

Wij willen dat kinderen en jongeren in de gemeente Hoogeveen de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen. De kinderopvang en het onderwijs zijn daarbij belangrijke voorzieningen. Naast het ontwikkelen thuis en in de buurt spelen de kinderopvang en (inclusief) onderwijs een hele belangrijke rol bij het versterken van de basisvaardigheden als lezen en schrijven en de ontwikkeling van sociaal emotionele vaardigheden om mee te kunnen doen in de samenleving. In bepaalde situaties is er (tijdelijke) jeugdhulp nodig ter ondersteuning van de ontwikkeling van kinderen/jeugdigen. Op dit punt kunnen de domeinen onderwijs & kinderopvang en jeugdhulp elkaar versterken. Na een periode van verschillende pilots op dit gebied in Hoogeveen is er gezamenlijk een structuur ontwikkeld voor een duurzame en eenduidige ondersteuningsstructuur in het primair-, voortgezet- en speciaal onderwijs:

De eenduidige ondersteuningsstructuur bestaat uit drie ondersteuningsvormen;

- In het regulier en speciaal basis en voortgezet onderwijs het Jeugd maatschappelijk werk (JMW)
- In het regulier en speciaal voortgezet onderwijs het Jongerenwerk (JW)
- In het speciaal basis en voortgezet onderwijs aanvullend de jeugdprofessional (JP).

Jeugdmaatschappelijk werk

Op alle basis-, voortgezet- en speciaal onderwijs scholen in de gemeente Hoogeveen willen we een basisaanbod van het Jeugdmaatschappelijk werk (JMW). Zie bijlage 5.1 voor de opdracht en taakomschrijving van het JMW. Met deze inzet willen we problemen vroeg oppakken en daarmee een verwijzing naar de tweede lijn jeugdhulp voorkomen. Daarnaast speelt JMW een rol in de toeleiding naar jeugdhulp als dat nodig is. Met JMW zijn afspraken over een toeleiding via het multidisciplinair overleg bij de gemeentelijke toegang. JMW zorgt daarbij voor een goede voorbereiding door middel van een brede intake en een ingevuld basisformulier.

Nieuw in deze opzet is dat met iedere school aan het begin van het nieuwe schooljaar afspraken worden gemaakt over de inzet en verwachtingen ten aanzien van het Jeugdmaatschappelijk werk. De inzet is gericht op het versterken van vaardigheden. Per school worden thema's vastgelegd welke extra aandacht behoeven. Hier wordt een gericht aanbod op geformuleerd in samenwerking met de school. Specifieke aandacht wordt hierbij besteed aan de onderwerpen: pesten, sociale vaardigheid en hulp bij scheiding. Daar waar mogelijk zal de JMW een groepsgericht aanbod formuleren (zoals de SOVA-training, weerbaarheidstrainingen, voorlichting op ouderavonden etcetera)

Jongerenwerk

Het Jongerenwerk (JW) werkt op het snijvlak van welzijn, zorg, onderwijs en veiligheid (zie bijlage 5.2 voor een nadere omschrijving van het JW). Jongerenwerkers zijn naast het werk in de buurt ook aanwezig op het voortgezet onderwijs. De ambitie van het JW is om zoveel mogelijk jongens en meiden in een kwetsbare positie te bereiken. Voor een deel van deze jongeren biedt het JW groepsactiviteiten aan in de buurt of op school en individuele steun wanneer dit nodig is. Jongeren hebben een stem in de werkwijze van het JW en ze zijn altijd medeverantwoordelijk voor het realiseren van doelen en activiteiten. Wanneer het nodig is, is er ook afstemming met zorg- en veiligheidspartners. Voor andere jongeren is het voldoende om ze te (stimu)leren zelf initiatieven – voor elkaar of de buurt – te nemen. Samen met partners leidt het JW deze jongeren toe naar (reguliere) voorzieningen, zoals sport- en cultuurclubs. Zo draagt het JW bij aan het meedoen van jongeren in de samenleving, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen.

Jeugdprofessional

Op alle speciaal onderwijs scholen is een Jeugdprofessional aanwezig. De taak van de JP is aanvullend op het werk van JMW. De JP biedt lichte vormen van ondersteuning op school (collectief en zonder indicering) en waar nodig ook in de thuissituatie (zie bijlage 5.3 voor een nadere omschrijving van de JP). Ouders worden altijd betrokken als de JP wordt ingezet. De JP opereert op het grensvlak van jeugdhulp en onderwijs. Eventuele (geïndiceerde) hulp wordt standaard afgestemd tussen JMW en JP. De JP heeft een achtergrond als 2e lijns jeugdhulpwerker. De JP wordt alleen ingezet in het speciaal onderwijs.

De inzet van de ondersteuning

De structuur zoals hierboven beschreven is van toepassing op basis-, voortgezet- en speciaal onderwijs scholen en de kinderopvang in de gemeente Hoogeveen. De inzet kan per school verschillen. Op alle scholen hebben we een basisaanbod JMW en JW. Hiervoor zijn uren JMW en JW beschikbaar (JW wordt alleen ingezet op het voortgezet onderwijs).

Er zijn redenen om extra ondersteuning in te zetten. Bijvoorbeeld op scholen met een hoog risico op kansenongelijkheid en/of onderwijsachterstand. Ook de omgevingsfactoren kunnen per school erg verschillen. Daarom willen we naast een basisinzet ook de mogelijkheid bieden voor een aanvullende inzet op de ondersteuning onderwijs-jeugdhulp. Het gaat dan om uitzonderingen. In het geval van extra (tijdelijke) ondersteuning moet door de SWW en de betreffende school duidelijk worden aangegeven bij de gemeente waarom de basisinzet niet voldoende is. De aard van de aanvullende inzet is gelijk aan de reguliere inzet, alleen de omvang van de inzet wordt anders. Over de aanvullende inzet worden afspraken gemaakt met de school, de SWW en de gemeente over de doelen, duur, (co)financiering en verantwoording van deze inzet.

Rollen en verantwoordelijkheden

Rol en verantwoordelijkheid ouders

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor het welzijn van hun kind. Bij jeugdhulpaanvragen wordt eerst een appèl op de eigen verantwoordelijkheid gedaan. Als ouders er zelf niet uitkomen, is het nodig ze te ondersteunen, bijvoorbeeld bij schulden en echtscheiding.

Opvoedinformatie en ondersteuning voor ouders (en hun netwerk) is daarom erg belangrijk. Opvoeden doen we samen en waar nodig met bijvoorbeeld ondersteuning vanuit het eigen sociaal netwerk, het CJG of buurtgezinnen. Ouders bereik je door dit laagdrempelig en nabij op te zetten. Veel problemen van kinderen horen bij opgroeien en gaan weer voorbij.

Rol en verantwoordelijkheden kinderopvang

Een aantal kinderopvangorganisaties biedt voorschoolse educatie aan. Pedagogisch medewerkers ondersteunt door pedagogisch coaches, volgen met de peuters een programma dat de ontwikkeling op het gebied van taal, voorbereidend rekenen, motoriek en op sociaal-emotioneel vlak spelonderwijs aanmoedigt. De kinderopvang met een voorschools programma is verantwoordelijk voor een 'warme overdracht' in het kader van de doorgaande leerlijn. Zie hiervoor ook het uitvoeringsplan voor- en vroegschoolse educatie 2021-2024.

Rol en verantwoordelijkheden van het onderwijs

Het onderwijs is primair verantwoordelijk voor het onderwijs (het leerrecht) waar kinderen/jeugdigen recht op hebben. Daarnaast is het onderwijs verantwoordelijk voor het versterken van de basisvaardigheden en de sociaal emotionele ontwikkeling. Goed partnerschap met de ouders is daarbij een zeer belangrijke voorwaarde. Elk kind ontwikkelt zich op een eigen manier. In het kader van passend onderwijs is het van belang dat het onderwijs voor ieder

kind een passende plek creëert.

Rol en verantwoordelijkheden van de gemeente

De gemeente geeft mede vorm en inhoud aan het partnerschap, zet in op gezamenlijke visievorming en toont proactief betrokkenheid bij de scholen, jeugdigen en hun ouders. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet. Als gemeente willen we een bijdrage leveren aan de (mede)financiering van inzet op het snijvlak van onderwijs-jeugdhulp en stellen daarbij duidelijke voorwaarden aan de inzet en de te behalen resultaten.

Rol en verantwoordelijkheden van het samenwerkingsverband

Alle scholen zijn verplicht bij een samenwerkingsverband passend onderwijs aangesloten te zijn. Als een leerling (tijdelijk) meer ondersteuning, extra begeleiding of hulp van een deskundige nodig heeft, dan kan het samenwerkingsverband door school ingeschakeld worden om samen met ouders, de ondersteuners op school en professionals een zo passend mogelijke thuisnabije plaats in het onderwijs te vinden.

Rol en verantwoordelijkheid Stichting Welzijnswerk (SWW)

SWW geeft mede vorm en inhoud aan het partnerschap, zet in op gezamenlijke visievorming en de medewerkers van de SWW zijn betrokkenheid bij de jeugdigen, hun ouders en scholen. SWW levert een bijdrage door de inzet van Jeugdmaatschappelijk werkers en Jongerenwerkers binnen het onderwijs.

Bijlage 5.1 Jeugdmaatschappelijk werk

Er wordt hulp en ondersteuning geboden aan kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar en hun ouders/verzorgers bij het omgaan met of het oplossen van sociale, psychische en materiële problemen en bij problemen op het gebied van opvoeden, opgroeien en persoonlijke ontwikkeling. De inzet is gericht op empowerment en ontwikkeling van talenten. De ambitie is een kindvriendelijke gemeente te zijn, waarin kinderen en jongeren alle kansen krijgen om succesvol op te groeien. De insteek is om een goede doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen vorm te geven, in de basis van 0 tot 18 jaar, met een uitloop tot 23 jaar. Kinderen en jongeren worden vanuit de zienswijzen positieve gezondheid, sociale netwerkversterking en eigen kracht benaderd. De ondersteuning wordt zo mogelijk groepsgericht aangeboden. Zo mogelijk wordt gewerkt met vrijwilligers.

Met partners wordt vormgegeven aan de zorgstructuur, die er op gericht is zo vroeg mogelijk te signaleren en zo nodig zo licht, zo snel en zo effectief mogelijk hulp te bieden (c.q. toe te leiden naar passende hulp op basis van afspraken binnen het CJG.) Uitgangspunt daarbij is dat de hulp zo dicht mogelijk in de eigen woonomgeving wordt geboden.

Psychosociale ondersteuning en opvoed- en opgroei-ondersteuning wordt aangeboden op alle scholen in het basis-, speciaal- en voortgezetonderwijs. Afhankelijk van de behoefte kan de inzet per school verschillend zijn. De omvang van de ondersteuning wordt elk jaar met de individuele scholen besproken en afgestemd op de specifieke zorgbehoefte van een school rekening houdend met de beschikbare formatie voor de hele gemeente en de noodzakelijke inzet op andere scholen. In samenspraak met de scholen worden per school aan het begin van het schooljaar thema's vastgelegd welke extra aandacht behoeven. Hier wordt een gericht aanbod op geformuleerd in samenwerking met de school. Hierbij kan gedacht worden aan onderwerpen als pesten, sociale vaardigheid en hulp na scheiding.

Bijlage 5.2 Jongerenwerk

Kwetsbare jongeren worden actief benaderd in de wijk, op school, thuis, online (vindplaatsgericht) en bij (groeps)activiteiten. Zij worden individueel en collectief gestimuleerd om volwaardig deel te nemen aan de samenleving zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen. Zij ontvangen passende ondersteuning. Ondersteuning van (groepen) jongeren kan bestaan uit:

1. een luisterend oor bij problemen thuis of op school (vertrouwenspersoon);
2. signalen van grensoverschrijdend gedrag of zorgbehoefte tijdig bespreekbaar maken met de jongeren en indien gewenst agenderen bij ouders, school, (wijk)partners en gemeente;
3. met lichte interventies voorkomen dat jongeren zich negatief ontwikkelen en buiten de boot vallen. Door de veerkracht en vaardigheden te versterken van jongeren die dit nodig hebben in hun ontwikkeling, wordt gewerkt aan gelijke kansen voor alle jongeren;
4. afstemming met en eventueel toeleiding naar zorg- en veiligheidspartners;
5. samen met partners jongeren toeleiden naar (reguliere) voorzieningen, zoals sport- en cultuurclubs. Indien gewenst wordt gebruik gemaakt van het Jeugdfonds sport en cultuur;
6. jongeren (stimu)leren tot en ondersteunen bij de organisatie van activiteiten en initiatieven voor de buurt;
7. stimuleren van een veilige opgroeiomgeving voor alle jongeren in veilige, leefbare buurten met zo min mogelijk overlast en criminaliteit;
8. het stimuleren van sport- en spelactiviteiten in de wijk, aantrekkelijke naschoolse activiteiten en ontmoetingsplaatsen;
9. bij overlast bemiddelen tussen jongeren en bewoners, een buurtvereniging of winkeliers.
10. Er wordt gewerkt op het snijvlak van welzijn, zorg, onderwijs en veiligheid. De samenwerking met deze partners, met bewoners(initiatieven) en andere (informele) organisaties uit de wijk, is daarbij belangrijk.
11. Afhankelijk van de behoefte kan de inzet per gebied verschillend zijn. In de Smederijenteams wordt de gewenste inzet besproken rekening houdend met de omvang van de formatie en de noodzakelijke inzet in andere Smederijgebieden.

Bijlage 5.3 Jeugdprofessional in het speciaal onderwijs

Het initiatief Zorg In School zet zich in op collectieve ondersteuning en begeleiding ter vervanging van de individuele ondersteuning en begeleiding waar leerlingen in het kader van de Jeugdwet en op basis van een individuele zorgtoewijzing voor in aanmerking zouden komen.

Het bieden van collectieve ondersteuning (vanuit partnerschap met ieder zijn eigen verantwoordelijkheid) en begeleiding heeft voordelen voor de school, de leerlingen en de gemeente:

- De zorg kan efficiënter en effectiever worden ingezet (er hoeft niet eerst een verwijzing te worden aangevraagd waardoor tijd verloren gaat);
- De ondersteuning thuis en school kan worden afgestemd (uitgangspunt is integrale ondersteuning op alle levensdomeinen) doordat de jeugdprofessional de regiefunctie heeft c.q. uitvoeringscoördinator is;
- De pedagogisch medewerker kan daar waar zorg thuis nodig is ook ondersteunen;
- Hulpvragen op school en thuis kunnen vroegtijdig worden gesignaleerd en dit maakt preventief werken mogelijk en het hiermee voorkomen we vroegtijdig schoolverlaten of escalaties in de klas en inzet van langdurige zware ondersteuning ;
- Kleine hulpvragen kunnen gemakkelijker worden bediend (het bieden van o.a. interventies die gericht zijn op spanningsregulatie, emotieregulatie, aandachtregulatie: steeds in afstemming met thuis);
- Gebruikmaking van de zorgroute CJG als gespecialiseerde hulp nodig is;
- Vaardigheden op het gebied van sociale- en emotionele ontwikkeling kunnen in de context worden geoefend (thuis en op school), waardoor generalisatie en beklijving van de vaardigheden bij de leerling meer succesvol bereikt kan worden;

De doelen daarbij zijn:

1. Kinderen en jongeren in Hoogeveen krijgen alle kansen om gezond, veilig en succesvol op te groeien en talenten te ontwikkelen.
2. Kinderen, jongeren en ouders krijgen in de eigen leefomgeving en in het alledaagse leven waar nodig betere ondersteuning tegen voor de gemeente betaalbare kosten.

Beoogde resultaten zijn:

- De jeugdhulp uitvoeren binnen de hiervoor door het rijk beschikbaar gestelde middelen, waarbij jeugdigen/gezinnen die dit nodig hebben optimaal worden ondersteund.
- Jeugdhulp efficiënt en effectief inzetten.

Doelgroep

Leerlingen van het speciaal onderwijs die woonachtig zijn in de gemeente Hoogeveen en die in het kader van de Jeugdwet op basis van een individuele zorgtoewijzing in aanmerking zouden komen voor individuele ondersteuning en begeleiding, aanvullend op wat Passend onderwijs biedt.

Effecten

Korte termijn gevolgen:

- Leerlingen zijn minder snel overprikkeld doordat er sprake is van preventieve inzet;
- Ouders hebben 's middags een rustiger kind thuis, ze hoeven minder te ontladen; waardoor thuis minder/geen hulp nodig is (afschalen van de zorg thuis);
- Eén vast aanspreekpunt en gezicht voor leerkrachten en ouders m.b.t. ondersteuningsvragen;

Midden lange termijn gevolgen:

- Leerlingen worden op maat geholpen op het moment dat ze ook daadwerkelijk hulp nodig hebben; dit komt eveneens het pedagogisch klimaat ten goede minder incidenten en schorsingen en daarmee schooltrauma;
- Er worden geen individuele zorgplannen geschreven, er komt een aanvulling op het ontwikkelperspectiefplan van leerlingen; dit is een besparing in tijd;
- Voor deze kinderen hoeft geen individuele beschikking afgegeven te worden. Dit is een besparing in tijd en geld;
- Aanwezigheid in school van zorg heeft een preventieve werking. Het voorkomt in een aantal gevallen een toename van complex gedrag en daarmee zwaardere zorg;
- Er kan een vertaling worden gemaakt van het gedrag van leerlingen richting ouders / verzorgers, waardoor de thuissituatie eveneens wordt ondersteund (afstemmen zorg: 1 gezin 1 plan);
- Er is sprake van korte lijnen en door samen op te trekken kunnen we snel zorg op- of afschalen;
- Leerkrachten krijgen meer expertise en leren van de zorgprofessional en leren adequaat signaleren (de inzet van de pedagogisch medewerker kan op termijn minder nodig zijn)
- De inzet van Zorg In School gericht op ondersteuning school en thuis (integrale ondersteuning op alle levensdomeinen) zorgt ervoor dat het kostenneutraal zal zijn; dit dankzij een besparing op de jeugdhulpkosten. In het 2e jaar van het pilot (2021) zal dit een besparing opleveren door minder inzet dagbesteding niveau 7 en minder inzet begeleiding en gezinsbehandeling niveau 5.

Lange termijn gevolgen:

- Geen thuiszitters door een passend integraal aanbod binnen de school van onderwijs en zorg; de jeugdprofessional is de brug tussen thuis en school wanneer de stap naar school weer genomen wordt;
- Voorkomen van langdurige zorg en voorkomen van zware zorg, zoals bijvoorbeeld:

- volledige dagbesteding bij het niet naar school kunnen gaan
- Door expertise (onderwijs en jeugdhulp) te koppelen is er sprake van een breder aanbod in de school (integraal aanbod);
  - Door intensief samen te werken binnen de onderwijssetting zullen leraren en zorgmedewerkers elkaars taal en werkwijze leren kennen en leren verstaan, waardoor er daadwerkelijk sprake kan zijn van 1 kind, 1 plan;
  - De gezamenlijk partijen ontwikkelen door op de inzet binnen de pilotfase.
  - Besparing op de jeugdhulp

Bijlage 6: Verbinding met andere beleidsterreinen

Programmaplan Sociaal domein

Het programmaplan Sociaal domein biedt het kader voor de verdere ontwikkeling van het Sociaal domein. De opgaven "Inhoud – Financien – Samenwerking" staan centraal. Ze gaan hand in hand en zijn leidend in de wegging van nieuwe ontwikkelingen. De leidende principes geven inhoudelijk richting aan de ontwikkelingen;

1. Als gemeente zijn we onderdeel van de samenleving en werken we samen met onze inwoners en partners.
2. Afspraken vooraf, vertrouwen tijdens het proces en verantwoording achteraf (inhoud en financieel).
3. Wat de inwoner nodig heeft staat centraal.
4. We streven naar duurzame oplossingen en zoeken deze in deze volgorde:
  - Eigen kracht (gezin),
  - Omgevingskracht (buurt)
  - Algemene voorliggende voorzieningen (cultuur, sport, zorgjuf, brugfunctionaris)
  - Maatwerkvoorzieningen (zorg).
5. We werken vanuit het principe positieve gezondheid aan 'normaliseren'.
6. Bij elk huishouden of gezin waarvoor ondersteuning geldt, is duidelijk bij wie de regie ligt.
7. We blijven binnen de financiële kaders.

Het programmaplan geeft inhoudelijk richting aan het jeugdbeleid, maar gaat specifiek over de Jeugdwet, Participatiewet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Wet op de Schuldhulpverlening.

Hiermee wordt de verbinding met het onderwijs gemist. Daarom was een van de opgaven vanuit het programmaplan Sociaal domein om een nota jeugd te ontwikkelen, want de Jeugdwet kan niet efficiënt worden uitgevoerd zonder een passende samenwerking met het onderwijs en een inzet op preventie en normaliseren.

Hervormingsagenda Jeugd

Met de hervormingsagenda jeugd wordt gewerkt aan een brede maatschappelijke agenda gericht op het structureel verbeteren van de kwaliteit en beschikbaarheid van jeugdhulpverlening en de lange-termijn houdbaarheid van het jeugdstelsel. Preventie is een belangrijke sleutel. De nota jeugd sluit aan bij de opgaven die horen bij de hervormingsagenda jeugd.

Gezond en Actief Leven programma Hoogeveen

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) Hoogeveen is een uitwerking van de aangevraagde Specifieke Uitkering (SPUK) van het ministerie van VWS. Het GALA is een bundeling van vijftien bestaande en nieuwe regelingen om in te zetten op een gerichte lokale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Het doel is om over schotten, domein overstijgend, vanuit samenhang een programma te ontwikkelen dat bijdraagt aan de beweging naar 'de voorkant'.

Bij de ontwikkeling van het GALA programma Hoogeveen zijn we uitgegaan van wat er al is en gebeurt. We bouwen voort op wat er al is en wordt gedaan en zetten een vervolgstap door dit samenhangende programma waarin vijftien programmalijnen samenkomen. We werken aan vijf opgaven;

- Meer kinderen hebben een kansrijke start.
- Meer inwoners ervaren een betere mentale gezondheid
- Meer inwoners hebben een gezond gewicht
- Meer kinderen groeien op in een rookvrije omgeving
- Meer ouderen zijn vitaal en minder kwetsbaar.

Deze opgaven sluiten aan bij de beschreven ambities en doelen in de nota jeugd en deels wordt er gewerkt aan zelfde doelstellingen vanuit beide nota's.

Gezondheidsbeleid

Het gezondheidsbeleid "En ze leefden nog lang en gezond" is een van uitgangspunten van het GALA. De gestelde opgaven liggen in lijn met het gezondheidsbeleid en sluiten daarom aan bij de nota jeugd.

Aanpak armoede 'Iedereen doet mee in Hoogeveen'

Wat is er nodig om armoede terug te dringen en bestaanszekerheid te versterken in Hoogeveen? Samen met partners werkt de gemeente aan een aanpak armoede 'Iedereen doet mee in Hoogeveen'. Ambitie is een Hoogeveen waarin alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving, zich kunnen ontwikkelen en een goede levenskwaliteit kunnen ervaren. De belangrijkste thema's die een rode draad zullen vormen in de armoede nota zijn:

- Jongeren en onderwijs
- Het doorbreken van overerfbare armoede
- De samenhang van armoede en laaggeletterdheid
- Bestrijden van energiearmoede

De thema's sluiten aan bij de beschreven ambities en doelen in de nota jeugd en deels wordt er gewerkt aan zelfde doelstellingen vanuit beide nota's.

Uitvoeringsplan voor- en vroegschoolse educatie 2021-2024

"De sterke basis voor kinderen begint vroeg en al voor de geboorte. Deze jonge jaren zijn erg belangrijk voor de ontwikkeling van ieder kind, een sterke basis is van groot belang om je goed en veilig te kunnen ontwikkelen. Naast de contacten bij de GGD gaan de veel kinderen naar een kinderopvang of peutergroep. Dit zijn belangrijke vindplaatsen om onderwerpen zoals ouderbetrokkenheid van jongs af aan belangrijk te maken en ondersteuning aan te bieden daar waar dit nodig is.

Inzet van ondersteuning in de voorschoolse periode heeft een hoog rendement (De 'Heckman Curve' geeft onderbouwing voor hogere opbrengst voor investering in educatie op jonge leeftijd. Bron: Carneiro & Heckman, 2003) en vinden we dus ook belangrijk om op in te zetten. De aandacht voor deze belangrijke periode is vastgelegd in het uitvoeringsplan voor- en vroegschoolse educatie 2021-2024 en wordt op dit moment geëvalueerd met voorschoolse partners binnen de werkgroep vve.

Cultuurbeleid en Sportbeleid

Vanuit de nota jeugd hebben we de ambitie om samen te werken met de sport en cultuurpartners als voorwaarde om samen sterk te staan voor Jong Hoogeveen. In beide nota's zijn kinderen en jongeren belangrijke doelgroepen met daarvoor apart beleid. Met de inzet van cultuureducatie op school komen alle kinderen in aanraking met cultuur, van beleving tot beoefening. Daar wordt de basis gelegd die daarna een vervolg kan krijgen in het rijke aanbod aan naschoolse cultuurlessen. Deze lessen variëren van dansen tot vloggen, van vioolles tot ontdekhoek en van HQ 6 medialab tot musical. Voor kinderen uit gezinnen met een smalle beurs zetten we in op een bijdrage uit het jeugd sport- en cultuurfonds zodat ze zich kunnen blijven ontwikkelen. En hebben we het aanbod niet, dan verwijzen we kinderen door zodat zij zich elders kunnen ontwikkelen. Ieder kind heeft talent en met de inzet van cultuur dragen we er aan bij dat talent te laten groeien. Een concreet voorbeeld is HQ6.

Bijlage 7: Taken en rollen adviseurs programma Jong Hoogeveen

Het programma Jong Hoogeveen kent verschillende inhoudelijk adviseurs die samen met de programmamanager en de pijlerbouwers de stuurgroep (on)gevraagd adviseren.

Business Controller

De business controller adviseert over de te behalen effecten en resultaten. Zijn we op de goede weg? Behalen we de afgesproken resultaten?

Oftewel, doen we wat we beloofd hebben om te doen binnen de afgesproken financiële kaders.

Financieel adviseur

De financieel adviseur adviseert over de financiële planning van het programma. Passen de programma's en de uitvoering binnen de financiële planning? Wanneer er sprake is van onder of overbesteding van het budget, dan is de financieel adviseur partner in het vinden van een oplossing.

Communicatieadviseur

Vanuit de veranderopgave en ambitie die voorligt in het programma Jong Hoogeveen is communicatie naar de (toekomstige) partners en naar buiten essentieel. Centraal hierbij staat dat we het verhaal altijd vertellen vanuit het perspectief van het kind, de jongere, de ouder of de school. De gerichtheid van het programma, werken vanuit dezelfde bedoeling. De communicatieadviseur maakt een communicatiestrategie in samenspraak met de programma manager en pijlerbouwers en is, samen met het programmateam, verantwoordelijk voor de uitvoering van dit communicatieplan.

Bijlage 8: Samenvatting groeps gesprekken met jongeren

Samen is voor ons de sleutel naar succes voor en samen met de jeugd van Hoogeveen. We praten niet over, maar met de jeugd (de verbindende aanpak). Daarom zijn er twee groeps gesprekken georganiseerd met jongeren tussen de 12 en 16 jaar over gezondheid en geluk. Tijdens deze gesprekken is aan de jongeren gevraagd wat volgens hen belangrijk is en wat hun wensen en behoeften zijn (met het oog op het verbeteren van hun gezondheid en geluk en betrokkenheid in de toekomst bij het maken gemeentelijk beleid). De wensen van de jeugd maken integraal onderdeel uit van deze nota jeugd.

Beide gesprekken zijn gevoerd aan de hand van de volgende vragen:

- Iedereen is gelijk (doorvragen op: wat betekent dat voor jou? Wat kan jij doen, wat kan school doen, wat kunnen je ouders doen, wat kan je sportvereniging doen, wat kan de gemeente doen, etc?)
- Arm zijn betekent/is voor mij... / Rijk zijn betekent/is voor mij...
- Ik kan later worden wat ik wil (doorvragen op: waarom wel/niet? Wat is ervoor nodig om te kunnen worden wat je wil? Wie kan daarin iets voor jou doen? Als we jouw ouders zouden vragen of je kan worden wat je wil, wat zouden zij dan zeggen?)
- Iedereen kan/moet iets voor een ander doen
- Ik ben blij om in Hoogeveen te wonen, omdat... / ik ben niet blij om in Hoogeveen te wonen, want...
- Willen jullie nog wel eens meedenken met de gemeente, of (on)gevraagd advies geven aan de gemeente? Hoe zouden jullie dat willen doen?

Uitkomst gesprekken

Iedereen is gelijk

Iedereen is in principe gelijk, iedereen heeft gelijke rechten (ondanks dat mensen van elkaar verschillen). De jongeren gaven aan dat op school iedereen in principe gelijk wordt behandeld. Buiten school, is dat anders. Er werd gesproken over ongelijke behandeling. Een aantal jongeren gaven aan ervaren te hebben dat ze ongelijk behandeld werden (racisme, homofobie). Elkaar aanspreken op gedrag en bewustwording over de gevolgen werd door de jongeren genoemd als oplossing.

Arm en rijk zijn

De jongeren waren het erover eens dat als je rijk bent, je doorgaans meer spullen hebt, maar dat niet altijd zo hoeft te zijn. Ze stelden dat je het niet altijd ziet dat iemand rijk is, maar dat je het vaak wel kunt zien als iemand arm is (kleding en verzorging).

Kunnen werken is belangrijk, vinden de jongeren. Met name jongeren uit arme gezinnen zouden moeten kunnen werken en geholpen moeten worden om werk te kunnen vinden.

Mentale gezondheid

Eén van de jongeren gaf aan dat de samenleving volgens hem beter zou moeten letten op de mentale gezondheid van jongeren. Hij stelde dat hij merkt dat jongeren niet altijd even serieus genomen worden en dat ze vaak lang op hulp moeten wachten.

Kan je later worden wat je wil?

Volgens een van de jongeren is het niet mogelijk om met een basiskader-diploma straaljagerpilot te worden. De anderen waren het daar niet mee eens; zij gaven aan dat ook dat moet kunnen, als je er maar hard genoeg voor werkt en leert.

Het lesaanbod op school moet volgens de jongeren meer aansluiten bij de interesses van de jongeren (denk aan culturele lessen als dans, zang en muziek). Ook gaven de jongeren aan dat het hen vaak ontbreekt aan kennis over wat er allemaal mogelijk is, qua vervolgopleiding

en qua banen.

Waar de jongeren het allemaal over eens waren: als je in principe hard werkt en hard leert, kan je worden wat je wil.

Iedereen kan/moet iets voor een ander doen

Zodra het woord 'moeten' gebruikt werd, was de eerste reactie dat zij helemaal niets moesten. Kunnen, dat wel, maar van 'moeten' mag geen sprake zijn. Ze gaven aan dat ze zeker in staat zijn om iets voor andere mensen te doen, met name voor mensen die zij persoonlijk kennen.

Ben je blij, of juist niet blij om in Hoogeveen te wonen? En waarom?

Volgens de jongeren is er weinig te doen in de gemeente. Ze zijn wel blij om in Hoogeveen te wonen, omdat hun vrienden en familie hier ook wonen. De jongeren gaven aan dat er grote verschillen zijn tussen de wijken. Een aantal jongeren gaf aan zich regelmatig onveilig te voelen.

Wat kunnen wij als gemeente voor de jongeren doen?

Het meest belangrijke, is dat de gemeente volgens de jongeren ervoor moet zorgen dat er voor hen meer te doen is. Ook meer plekken waar de jongeren 'gewoon kunnen chillen' en zichzelf kunnen zijn (zoals bij HQ6 en bij Cultuurklik) is een wens van de jongeren. Meerdere plekken waar je naar toe kunt voor specifieke doelen/interesses. HQ6 leent zich bijvoorbeeld erg goed voor werken met computers, het maken van podcasts, et cetera, waar Cultuurklik zich leent voor activiteiten als zingen, dansen, acteren, rappen, vloggen en graffiti. Het zou volgens deze jongeren leuk zijn als er plekken zijn waar je de gelegenheid krijgt om andere interesses te prikkelen en andere dingen te doen.

Ook het organiseren van jongerenfeestjes (zoals de Block Party's tijdens de zomerprogrammering) vinden de jongeren erg leuk.

Hoe kunnen we als gemeente jongeren blijven betrekken?

De jongeren gaven aan dat ze het belangrijk vinden dat er met hen gepraat wordt (in een veilige setting/groepsgesprek zoals in het kader van de nota jeugd is gedaan), in plaats van over hen. De jongeren willen graag vaker in gesprek over de dingen die hen aangaan. Niet alleen door de gemeente, maar bijvoorbeeld ook door mensen van de politie. Ze gaven aan dat ze het prettig vinden dat er jongerenwerkers zijn met wie zij kunnen praten.

In beide groepsgesprekken hebben de jongeren het idee gedeeld om naar de gemeenteraad te komen (of op school te organiseren) en daar mee te praten over de dingen die hen aangaan. Een aantal jongeren is op dit moment al bezig met de organisatie van een school-gemeenteraad. Leerlingen praten op school samen over Hoogeveen. Ze zouden graag de kans krijgen om de dingen die zij in zo'n raad zouden bespreken, te delen met mensen van de gemeente.